

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
TİCARET BAKANLIĞI

ESNAF, SANATKARLAR VE KOOPERATİFÇİLİK
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

KOOPERATİFÇİLİK
2025

Uluslararası
Kooperatifler Yılı

Kooperatif nedir biliyor
musunuz?

KOOPERATİF NEDİR?

"Kooperatif" kelimesi, "iş birliği" anlamına gelmektedir.

Kooperatif kelimesinin ifade ettiği iş birliği, insanların her alanda uygulayabilecekleri bir unsurdur. Yeter ki insanlar ortak amaçlarını gerçekleştirmek için bir araya gelebilsinler.

Uluslararası
Kooperatifler Yılı

KOOPERATİF NEDİR?

Kooperatifçilik,
öncelikle insan odaklı
bir yardımlaşma
biçimidir.

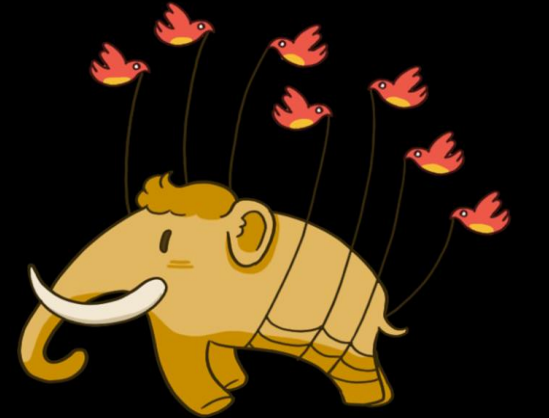

Uluslararası
Kooperatifler Yılı

KOOPERATİF NEDİR?

Bireyler, tek başlarına
gerçekleştiremeyecekleri
veya birleşerek yaptıkları
zaman daha fazla yarar
sağlayabilecekleri
faaliyetleri hayata geçirmek
için, kuralları olan bir
teşkilata ihtiyaç duyarlar.
İşte
bu teşkilat kooperatiftir.

KOOPERATİF NEDİR?

İnsanlar, kendi güçleri ile başaramayacakları ekonomik ve sosyal amaçlarını gerçekleştirmek için bir araya gelerek kooperatif kurarlar.

Kooperatiflerde;
sorumluluk, eşitlik,
adalet, Sorumluluk,
yardımlaşma ve
dayanışma öne çıkan
değerlerdir.

KOOPERATİF NEDİR?

Uluslararası
Kooperatifler Yılı

Kooperatiflerin ülke kalkınması, yoksullukla mücadele, toplumsal sorumluluk, yeni iş sahalarının açılması, sosyal barışın sağlanması, çevrenin korunması gibi amaçları vardır.

KOOPERATİFLERİN ORTAKLARI KİMLER OLABİLİR?

Birimiz hepimiz,
hepimiz birimiz
içindir.

- ✓ Yasal olarak erişkin sayılan her kişi bir kooperatif ortağı olabilir.
- ✓ Kooperatifin ortaklarının, benzer amaç veya çözmek istedikleri benzer kaygılarının olması beklenir.

KOOPERATİFÇİLİĞİN ORTAKLARINA SAĞLADIĞI YARARLAR

Uluslararası
Kooperatifler Yılı

Kooperatiflerin, ortaklarına birçok yönden yarar sağlaması doğal bir sonuçtur. Çünkü kooperatifler, ortaklarının ortak amaçlarını gerçekleştirmek için kurulan kuruluşlardır.

Kooperatifler ortaklarına, üretim ve pazarlama maliyetlerinin azaltılması, bilgi ve becerilerinin artırılması, rakiplerine karşı çıkarlarının korunması gibi çeşitli konularda kazanımlar sağlamaktadır.

Bir kişinin kooperatif ortağı olması, amacına daha kolay erişebileceği anlamına gelir.

KOOPERATİFÇİLİĞİN DEĞER VE İLKELERİNE GENEL BAKIŞ

Uluslararası
Kooperatifler Yılı

Demokrasi

Eşitlik

Kendi kendine yetme

Adalet

Birlik

Dayanışma

Kendi kendine sorumluluk

Kooperatif
değerleri aynı
zamanda insanlık
değerleridir.

KOOPERATİFÇİLİĞİN DEĞER VE İLKELERİNE GENEL BAKIŞ

Uluslararası
Kooperatifler Yılı

Rochdale Öncülerinin 1844 yılında ortaya koymuş oldukları “Kooperatifçilik Değer ve İlkeleri”, zamanla çağın gerekliliklerine göre şekillenmiştir.

THE 7 COOPERATIVE PRINCIPLES

1. Gönüllü ve açık üyelik
2. Ortakların demokratik kontrolü
3. Ortakların ekonomik katılım
4. Özerklik ve bağımsızlık
5. Eğitim, öğretim ve bilgilendirme
6. Kooperatifler arası işbirliği
7. Topluma karşı sorumluluk

KOOPERATİFLER İNSAN ODAKLIDIR

Uluslararası
Kooperatifler Yılı

Kooperatif ortakları; kooperatiflerin gelişmesinden, faaliyetlerine aktif katılmaktan, yönetim ve denetim organlarını oluşturmaktan, sermayesine belirlenen oranda katkı sağlamak-tan sorumludur. Ayrıca kooperatifçiliğin topluma karşı sorumluluk ilkesinin gereği olarak toplumun kalkın-masına yönelik kooperatif politikalarının belirlen-mesinden de sorum-ludurlar.

Kooperatifçilik,
yardımlaşma,
dayanışma ve işbirliğini
önemseyen ekonomik
kuruluşlardır.

KOOPERATİFLER İNSAN ODAKLIDIR

Uluslararası
Kooperatifler Yılı

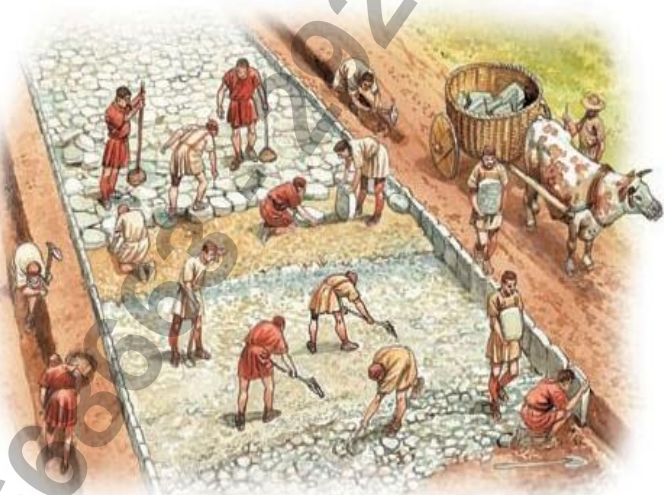
- Kooperatifler, ortaklarının ihtiyaçlarını karşılamak için kurulmuştur.
- Tüm ortakların bir oy hakkı vardır.
- Kooperatiflerde tüm ortaklar eşittir.

KOOPERATİFÇİLİĞİN TARİHÇESİ

Kooperatifçiliğin kökenini, insanlık tarihi kadar geriye götürmek mümkündür. Temelinde yardımlaşma ve işbirliği olan kooperatiflerin, insanların toplu olarak yaşamaya başladıkları zamanlarda dahi varlığından söz edilebilir.

Çin, Japonya ve Mısır'da tarihin ilk çağlarında kooperatif kültürü görülmüştür. Romalılar dönemindeki sanatçılar örgütü, o dönemin kooperatif kültürüne bir örnektir.

KOOPERATİFÇİLİĞİN TARİHÇESİ

- ❖ Almanya, İsviçre, Fransa, Avusturya, İtalya gibi Avrupa ülkelerinde ortak süthanelerin kurulması,
- ❖ Türklerde ise ortak çoban tutma, ortak çamaşırhanelerin kurulması, sırayla sürü otlatmak

gibi yardımlaşma usulleri kooperatifçilik kültürünün çok eskilere dayandığının işaretidir.

TÜRK KOOPERATİFÇİLİĞİ

«İMECE»

Kooperatiflere benzerliği ile dikkat çeken yardımlaşma ve işbirliği türlerinden biri de imecedir.

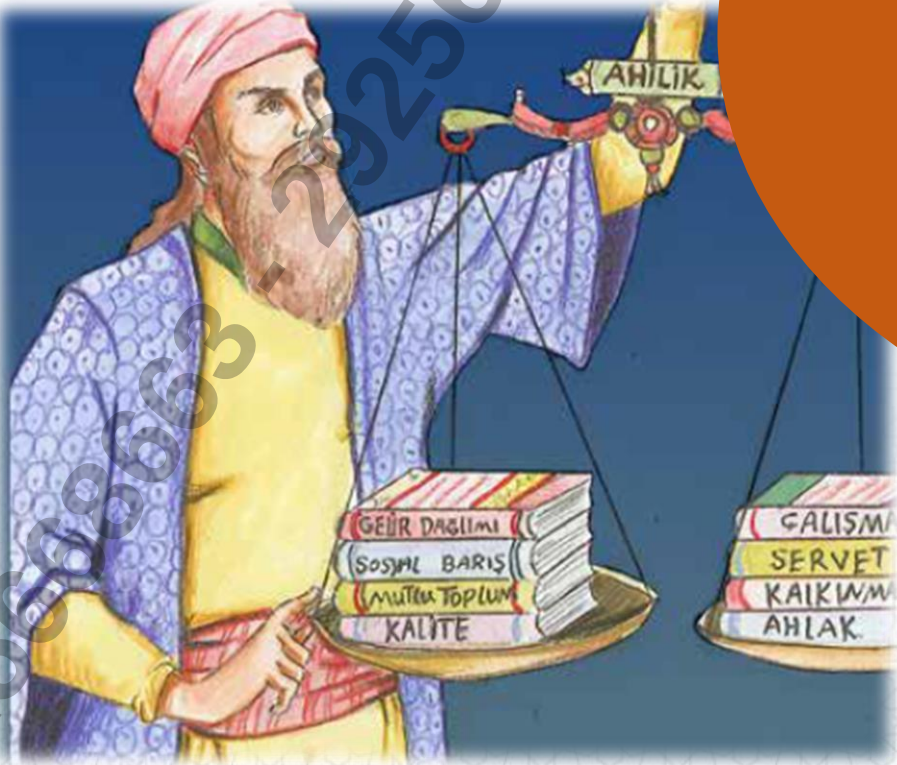
Toplumumuzda özellikle kırsal kesimlerde rastlanılan imece; ortak bir amacı gerçekleştirmek için kişilerin işbirliği yapmasıdır.

TÜRK KOOPERATİFÇİLİĞİ

«AHİLİK»

Anadolu'da, Selçuklu döneminde yine 13. yüzyılda kurulan Ahilik Teşkilatı da kooperatifçilik özellikleri taşıyan bir kurumdur. Ahi Evran tarafından kurulan bu teşkilat, yardımlaşma ve işbirliği yanında insan yaşamının tüm yönlerini kapsayan bir öğreti geliştirmiştir.

TÜRK KOOPERATİFÇİLİĞİ

1863 yılında kurulan
«Memleket Sandıkları»

MİTHAT PAŞA

Uluslararası
Kooperatifler Yılı

TÜRK KOOPERATİFÇİLİĞİ

**Muhakkak surette
birleşmede kuvvet vardır.
Kooperatif yapmak,
maddi ve manevi kuvvetleri,
zeka ve maharetleri
birleştirmektir.**

K. Atatürk

ATATÜRK'ÜN KURDUĞU KOOPERATİFİN KURULUŞ DİLEKÇESİ

"Silifke Ziraat Bankasına;
Merkezi Tekir Çiftliği olmak ve Arkarası, Persen-
ti, Avşar, Karadedeli, Tekir, Tekirkoyuncu, Türk-
meneli, Türkmenşahi, Tozara köylerini de ihtiva
etmek üzere mintikamızda 2836 sayılı Tarım Kre-
di Kooperatifleri Kanununa uygun bir tarım kredi
kooperatifi kurmak istiyoruz.

Dileğimiz bankanızca da muvafık görüldüğü tak-
dirde imzalanmak üzere altı nüsha ana muka-
velenamenin İktisat Bakanlığı'na
tasdik ve noterlikçe tescil muame-
lelerinin ifası için gerekenin yapıl-
masını dileriz."

30 Haziran 1936.

HANGİ ALANLARDA KOOPERATİF KURULABİLİR?

Dayanışmanın ve işbirliğinin geçerli olduğu ve ortak bir yarar sağlayacağına inanılan ekonomik faaliyetlerin tamamında kooperatif kurulabilir.

Bu bakımdan, dünyada veya Türkiye’de kooperatifler çok çeşitlilik gösterirler.

Uluslararası
Kooperatifler Yılı

KOOPERATİF KURULUŞU

7 kişi bir araya gelerek
kooperatif kurabilir.

İstenen diğer belgeler ile
Ticaret Bakanlığı, Tarım ve
Orman Bakanlığı ya da
Çevre Şehircilik ve İklim
Değişikliği Bakanlığı'na
başvurulur.

2025 ULUSLARARASI KOOPERATİF YILI

Uluslararası
Kooperatifler Yılı

Kooperatifler Daha İyi Bir Dünya Kurar

International Year
of Cooperatives

Cooperatives Build a Better World

Uluslararası
Kooperatifler Yılı

Kooperatifler daha iyi bir dünya kurar

国际合作社年

合作社共建更美好的世界

Année internationale
des coopératives

Les coopératives construisent un monde meilleur

Международный
год кооперативов

Кооперативы строят лучший мир

Año Internacional
de las Cooperativas

Las cooperativas construyen un mundo mejor

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
TİCARET BAKANLIĞI

ESNAF, SANATKARLAR VE KOOPERATİFÇİLİK
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ